2014. február 6., csütörtök

P7_TA(2014)0105

A női nemi szervek megcsonkításának felszámolása

Az Európai Parlament 2014. február 6-i állásfoglalása a „Fellépés a női nemi szervek megcsonkításának megszüntetése érdekében” című bizottsági közleményről (2014/2511(RSP))

(2017/C 093/24)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottság „Fellépés a női nemi szervek megcsonkításának megszüntetése érdekében” című közleményére (COM(2013)0833),

— tekintettel a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének „A női nemi szervek megcsonkítása az Európai Unióban és Horvátországban” című jelentésére,

— tekintettel az ENSZ Közgyűlésének 67/146. számú, a női nemi szervek megcsonkítása eltörlésére irányuló globális erőfeszítések fokozásáról szóló határozatára,

— tekintettel a női nemi szervek megcsonkításának felszámolásáról szóló 2012. június 14-i állásfoglalására ([1]),

— tekintettel a nők elleni erőszakkal szembeni fellépést célzó, új uniós politikai keret prioritásairól és körvonalairól szóló, 2011. április 5-i állásfoglalására ([2]),

— tekintettel „A női nemi szervi csonkítás elleni küzdelem az EU-ban” című, 2009. március 24-i állásfoglalására ([3]),

— tekintettel „Az EU gyermekjogi stratégiája felé” című, 2008. január 16-i állásfoglalására ([4]),

— tekintettel a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2012. október 25-i 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([5]),

— tekintettel a nők és férfiak közötti egyenlőségről szóló, 2010 és 2015 közötti időszakra vonatkozó, 2010. szeptember 21-én előterjesztett bizottsági stratégiára,

— tekintettel „A stockholmi program – A polgárokat szolgáló és védő, nyitott és biztonságos Európa” című dokumentumra ([6]),

— tekintettel az Európa Tanács 2011. április 12-i, a nők elleni és a családon belüli erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló egyezményére (Isztambuli Egyezmény),

— tekintettel az EU-Szerződés emberi jogok tiszteletben tartásáról szóló 6. és 7. cikkére (általános elvek), valamint az EK-Szerződés 12. és 13. cikkére (megkülönböztetésmentesség),

— tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöbölésével foglalkozó ENSZ-bizottság 1990-ben elfogadott, a női körülmetélésről szóló 14. számú általános ajánlására,

— tekintettel eljárási szabályzata 115. cikkének (5) bekezdésére és 110. cikkének (2) bekezdésére,

([1]) HL C 332. E, 2013.11.15., 87. o.
([2]) HL C 296. E, 2012.10.2., 26. o.
([3]) HL C 117. E, 2010.5.6., 52. o.
([4]) HL C 41. E, 2009.2.19., 24. o.
([5]) HL L 315., 2012.11.14., 57. o.
([6]) HL C 115., 2010.5.4., 1. o.

A. mivel a „nők elleni erőszak" a Parlament 2011. április 5-i, a nők elleni erőszakkal szembeni fellépést célzó, új uniós politikai keret prioritásairól és körvonalairól szóló állásfoglalásában foglalt meghatározás szerint magában foglal „minden olyan nemi alapú erőszakot, amely a nőknek fizikai, szexuális vagy lelki sérülést vagy szenvedést okoz vagy okozhat, beleértve az ilyen cselekvésekkel való fenyegetést, a kényszert vagy a szabadságtól való önkényes megfosztást, történjen az a közéletben vagy a magánéletben" ([1]);

B. mivel a női nemi szervek megcsonkítása a nők és a lányok elleni erőszak egy formája, mely megsérti alapvető jogaikat, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájában rögzített elvekbe ütközik, továbbá mivel elengedhetetlenül szükséges a női nemi szervek megcsonkítása elleni küzdelmet beilleszteni a nők elleni erőszakkal szembeni küzdelemre irányuló általános és koherens megközelítésbe;

C. mivel az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 2008-ban adott fogalommeghatározása szerint a női nemi szervek megcsonkítása olyan eljárás, amely során a külső nemi szerveket egészségügyi indok nélkül részben vagy egészben eltávolítják, ideértve többek közt a Sunna-műtétet vagy klitoridektómiát (a klitorisz részleges vagy teljes eltávolítása az előbőrrel együtt), a kimetszést (a klitorisz és a külső szeméremajkak eltávolítása), és a női nemi szervek megcsonkításának legszélsőségesebb gyakorlatát, az infibulációt (vagyis a hüvelynyílás leszűkítését annak elfedése révén);

D. mivel a WHO szerint a világon körülbelül 140 millió gyermek, fiatal lány és nő tapasztalta meg a nemi alapú erőszak e kegyetlen formáját; mivel a WHO szerint a női nemi szervek megcsonkítását a legtöbb esetben a fiatal lányokon gyermekkorban, a csecsemőkor és 15 éves kor között végzik el; mivel erről a kegyetlen gyakorlatról 28 afrikai ország, Jemen, Észak-Irak és Indonézia tekintetében számoltak be;

E. mivel a női nemi szervek megcsonkítása egy olyan brutális gyakorlat, amely nemcsak harmadik országokban fordul elő, hanem az Unióban élő olyan nőket és lányokat is érint, akiknek nemi szerveit az Unió területén vagy a származásuk szerinti országban – az Unióba való költözés, vagy az Unió területén kívüli utazás során – csonkítják meg ([2]); mivel az az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága (UNHCR) szerint évente körülbelül 20 000, a női nemi szervek megcsonkításának gyakorlatát követő országokból származó nő és lány kér menedékjogot az Unióban, akik közül 9 000 már áteshetett a megcsonkításon ([3]), és becslése szerint az Unióban a női nemi szervek megcsonkításán átesett, illetve az ezzel veszélyeztetett nők száma eléri az 500 000-et ([4]), ugyanakkor e bűncselekmény miatt még mindig ritkán indul büntető eljárás;

F. mivel a női nemi szervek megcsonkítását gyakran végzik otthon, hétköznapi, nem higiénikus körülmények között, és sokszor az érzéstelenítésre vonatkozó, illetve orvosi ismeretek nélkül, ami többféle súlyos, és gyakran jóvátehetetlen vagy halálos következménnyel jár a nők és a lányok testi és lelki egészségére nézve, valamint károsítja szexuális és reproduktív egészségüket;

G. mivel a női nemi szervek megcsonkítása egyértelműen ellentétes az Európában alapvető elvnek számító, a nők és a férfiak közötti egyenlőség elvével, és olyan hagyományos értékrend fenntartását szolgálja, amely szerint a nőket tárgyaknak és a férfiak tulajdonának tekintik; mivel a kulturális és hagyományos értékek semmilyen körülmények között nem használhatók fel ürügyként a gyermekek, fiatal lányok vagy a nők nemi szerveinek megcsonkítására;

H. mivel a gyermekek jogainak védelmét számos tagállami, európai és nemzetközi megállapodás és jogszabály rögzíti, és mivel általában a nők – többek közt a fiatal lányok – elleni erőszak semmilyen formája nem indokolható kulturális hagyományok tiszteletben tartására vagy különböző beavatási szertartásokra hivatkozva;

I. mivel a női nemi szervek megcsonkításának megelőzése valamennyi tagállam nemzetközi emberi jogi kötelezettsége a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöbölésével foglalkozó ENSZ-bizottság 1990-ben elfogadott, a női körülmetélésről szóló 14. számú általános ajánlása, és a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról szóló 2012/29/EU irányelv alapján, amely a női nemi szervek megcsonkítását a nemi alapú erőszak egyik formájának ismeri el, amellyel kapcsolatban többek között védelmi minimumkövetelményeket kell megállapítani;

([1]) A nőkkel szembeni erőszak felszámolásáról szóló 1993. december 20-i ENSZ-nyilatkozat (A/RES/48/104) 1. cikke; az Egyesült Nemzetek 1995. évi Pekingi Cselekvési Programjának 113. pontja.

([2]) EIGE 2013. A női nemi szervek megcsonkítása az Európai Unióban és Horvátországban.

([3]) Az UNHCR hozzájárulása az Európai Bizottságnak „A női nemi szervek megcsonkítása az EU-ban" címmel folytatott konzultációjához, 2013.

([4]) Waris, D. és Milborn, C., Desert Children, Virago, Egyesült Királyság, 2005.

2014. február 6., csütörtök

1. üdvözli a Bizottság „Fellépés a női nemi szervek megcsonkításának megszüntetése érdekében” című közleményét, melyben a Bizottság vállalja, hogy használni fogja az uniós finanszírozást a női nemi szervek megcsonkításának megelőzése, valamint az áldozatok támogatásának javítása érdekében, ideértve többek közt a veszélyeztetett nők védelmét az Unió menedékjogi szabályai keretében, illetve hogy az Európai Külügyi Szolgálattal (EKSZ) együtt megerősíti a nemzetközi párbeszédet, továbbá ösztönzi a veszélyeztetett nők és lányok azonosítását célzó kutatások támogatását;

2. üdvözli a Bizottság kötelezettségvállalását aziránt, hogy elősegítse a női nemi szervek megcsonkításával kapcsolatos kérdésekre vonatkozó tapasztalatok és bevált gyakorlatok tagállamok, nem kormányzati szervezetek és szakértők közötti cseréjét, és hangsúlyozza, hogy folytatni kell a civil társadalom szoros bevonását – harmadik országokban is – nemcsak a tudatosságnövelő kampányok, hanem az oktatási anyagok és képzés fejlesztése terén is;

3. rámutat arra, hogy a nemzetközi, európai és tagállami szervezetek létfontosságú szerepet játszanak a női nemi szervek megcsonkításának megelőzésében, a nők és lányok védelmében, valamint az áldozatok azonosításában és a nemi alapú erőszak – többek közt a női nemi szervek megcsonkítása – betiltására irányuló intézkedések megtételében, és üdvözli az Unió kötelezettségvállalását aziránt, hogy továbbra is fellépjen a női nemi szervek megcsonkítása felszámolásának támogatása érdekében azokban az országokban, ahol ezt a gyakorlatot folytatják;

4. ismételten felhívja a Bizottságot arra, hogy késedelem nélkül terjesszen elő egy uniós jogalkotási aktusra irányuló javaslatot, amely megelőző intézkedéseket állapít meg a nők elleni erőszak valamennyi formájára (többek közt a női nemi szervek megcsonkítására) vonatkozóan, valamint a stockholmi programban jelzetteknek megfelelően egy átfogó uniós stratégiát erről a kérdésről, ideértve a női nemi szervek megcsonkításának Unión belüli beszüntetésére irányuló további strukturált közös cselekvési terveket;

5. hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak és az EKSZ-nek határozottan állást kell foglalniuk azon harmadik országokkal kapcsolatban, amelyek a női nemi szervek megcsonkítását nem ítélik el;

6. felhívja a Bizottságot arra, hogy a női nemi szervek megcsonkítására vonatkozó adatok gyűjtése során alkalmazzon harmonizált megközelítést, és kéri a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetét, hogy a közleménynek megfelelően az egyes tagállamok közötti összehasonlítás megvalósíthatósága érdekében vonjon be demográfusokat és statisztikusokat a közös módszertan kidolgozásába illetve iránymutatások kialakításába;

7. ismét felhívja a tagállamokat arra, hogy alkalmazzák a meglévő mechanizmusokat, különösen a 2012/29/EU irányelvet – ideértve a szakemberek nők és lányok védelmére való képzését –, valamint hogy indítsanak büntetőeljárást, emeljenek vádat és alkalmazzanak büntetést bármely olyan lakossal szemben, aki a női nemi szervek megcsonkításának bűncselekményét követi el, akkor is, ha a bűncselekményt az adott tagállam területén kívül követték el, és ezért arra szólít fel, hogy valamennyi tagállam büntetőjogi rendelkezéseibe foglalják bele az extraterritorialitás elvét annak érdekében, hogy a bűncselekmény azonos mértékben mind a 28 tagállamban büntetendő legyen;

8. kéri az Uniót és azon tagállamokat, amelyek még nem ratifikálták az Európa Tanácsnak a nők elleni és a családon belüli erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló Isztambuli Egyezményét, hogy ezt késedelem nélkül tegyék meg annak érdekében, hogy az Unió kötelezettségvállalása megfeleljen a nemzetközi követelményeknek, amelyek a nők elleni erőszakkal és a női nemi szervek megcsonkításával kapcsolatban egy holisztikus és integrált megközelítést támogatnak;

9. kéri a Bizottságot, hogy 2016-ot jelölje ki nők és lánygyermekek elleni erőszak felszámolása európai évének;

10. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európa Tanácsnak, az ENSZ főtitkárának, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.